

ВОЛИНСЬКИЙ
РЕСУРСНИЙ
ЦЕНТР V O L Y N
RESOURCE CENTER

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ
ефективності обласного
щорічного конкурсу проектів
розвитку територіальних громад
Рівненської області

Przemiany w regionie

2019 рік

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

Зміст

I. Вступ	3
II. Короткі висновки для тих, хто не любить багато читати	3
III. Загальна інформація про Конкурс	4
IV. Методика оцінки ефективності Конкурсу	7
Аналіз документів Конкурсу	8
Анкетування представників територіальних громад Рівненщини	8
Інтерв'ю з представниками громад-переможців та з членами Конкурсної ради.....	8
V. Результати проведених досліджень	9
Характеристика громад-учасників анкетування	9
Здатність залучати додаткові зовнішні кошти.....	10
Здатність залучати мешканців до проектної діяльності	11
Наявність проектних менеджерів	12
Системна робота у проектному менеджменті	13
Оцінка заявниками навчальної та інформаційної підтримки Конкурсу	14
Оцінка заявниками процедур проведення Конкурсу.....	15
Оцінка заявниками об'єктивності визначення переможців Конкурсу.....	16
VI. Додаток	18

I. Вступ

Дослідження проводилося в рамках проекту «Розвиток культури оцінювання на регіональному рівні». Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

Проект був реалізований в період з березня по червень 2019 року польською Фундацією Ідея Розвитку та українською громадською організацією Волинський ресурсний центр.

Метою проекту є популяризація оцінки ефективності бюджетних програм та політик як інструменту управління на регіональному та місцевому рівнях, а також розбудова компетенцій для такої оцінки на регіональному рівні. Для цілей проекту українськими партнерами у співпраці з польськими експертами було проведено пілотна оцінка ефективності Рівненського обласного щорічного конкурсу проектів розвитку територіальних громад.

У рамках проекту була розроблена концепція дослідження (під час семінару в Польщі), проведені анкетування та інтерв'ю, а опрацьовані результати представлені для обговорення під час семінару за участі представників зацікавлених сторін.

Для отримання детальнішої інформації про проект – контакуйте vrcrivne@gmail.com

II. Короткі висновки для тих, хто не любить багато читати

1. Результати проведених досліджень підтверджують, що обласний щорічний конкурс проектів розвитку територіальних громад є досить популярним серед респондентів. Серед опитаних громад обласний Конкурс, порівняно з іншими джерелами фінансування, займає найбільшу частку, як в структурі всіх поданих проектів, так і у структурі проектів-переможців. Така ситуація спостерігається щорічно в досліджуваній період 2015-2018 рр.
2. Генерування ідей проектів найчастіше здійснюється міським/сільським/селищним головою, адже він має найбільше повноважень та знань у сфері поточного управління справами громади. першочерговим мотивом для вибору ідеї проекту є бажання вирішити місцеву проблему, другорядним – бажання запровадити в громаді інновацію.
3. Майже кожен п'ятий учасник інтерв'ю (представники громад-переможців) повідомили, що збільшення кількості проектів які подаються на Конкурс спонукає писати інноваційні, цікаві проекти і відмовитись від «традиційних» проектів (вуличне освітлення, заміна вікон, становлення дитячих майданчиків).
4. Всі респонденти під час проведення інтерв'ю вказали, що залучають мешканців громади до реалізації проекту, зокрема, для надання допомоги у виконанні робіт, фінансової допомоги, консультацій, фахової інформаційної підтримки.
5. У більшості (81%) від загального числа анкетованих громад наявні фахівці з 3-7 річним досвідом роботи, які можуть самі підготувати проектну заявку та супроводжувати реалізацію проекту.
6. Переважна більшість респондентів повідомили, що не рідше 1 разу на рік відвідують навчальні заходи по підготовці проектів та діляться отриманими знаннями зі своїми колегами в громаді.
7. Всі респонденти повідомили, що участь в обласному Конкурсі позитивно позначилась на підготовці проектів на інші конкурси (були названіДФРР, щорічний обласний конкурс з енергоефективності). Після участі в обласному конкурсі розвитку територіальних громад громади стали реалізовувати проекти з більшими бюджетами, стали писати і реалізовувати «м'які проекти».

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

8. Аналізуючи відповіді на запитання щодо організаційного забезпечення можна зробити висновки, що інформація про процедуру проведення Конкурсу є доступною, вичерпною і поширюється через різні джерела.
9. Разом з цим, у громадах, де були реалізовані проекти у рамках Конкурсу, частина опитаних мешканців не пам'ятають з яких джерел надійшли кошти. Таким чином, варто посилити інформаційну ідентифікацію об'єктів, які були створені/відремонтовані у рамках Конкурсу.
10. Отримані результати опитувань свідчать про те, що процедура проведення Конкурсу позитивно оцінюється представниками органів місцевого самоврядування та не потребує значних змін. Для зручності подачі проектів пропонується запровадити систему он-лайн подання проектів, але впровадження такої процедури вимагає фінансових ресурсів. Волинський ресурсний центр здійснює пошук необхідного фінансування, але поки що ці пошуки не є успішними.
11. Поширення інформації через веб сайти, повідомлення в ЗМІ, розсилку листів на електронні пошти є ефективним інструментом інформування про умови Конкурсу. Всі учасники опитування відзначили, що не мають проблем з отриманням інформації про Конкурс та документів конкурсу.
12. Також більшість громад-респондентів високо оцінює якість проведених тренінгів та консультацій з підготовки проектних заявок.
13. Представники більшості опитаних громад відзначили, що не потрібно змінювати систему визначення переможців Конкурсу. Це свідчить про те, що обрана система оцінювання проектів незалежними експертами згідно критеріїв конкурсу (критерії доступні у вільному доступі всім бажаючим) і формування рейтингового списку є правильною і такою, що викликає довіру в учасників Конкурсу.
14. Однією з головних проблем при реалізації проектів учасники опитування відзначили затримку з надходженням коштів на рахунки органів місцевого самоврядування. Саме тому потрібно запропонувати Конкурсній раді конкурсу оголошувати конкурс на наступний рік в жовтні-листопаді поточного року та визначати переможців до кінця лютого.
15. Всі учасники навчальних та інформаційних заходів вказали, що завдяки Конкурсу отримали можливість обміну досвідом з іншими громадами. До однієї з громад за консультаціями звертались колеги з Донецької області.
16. Досвід обласного Конкурсу використаний однією з громад як модель для створення власного конкурсу підтримки місцевих ініціатив і бюджету участі.

III. Загальна інформація про Конкурс

Конкурс проводиться з 2010 року згідно з рішенням Рівненської обласної ради «Про щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад»:

- від 25 вересня 2009 року №1388 (втратило чинність),
- від 04 березня 2011 року №156 (втратило чинність),
- від 11 березня 2016 року №121 (з внесеними змінами).

Учасниками Конкурсу є проекти, розроблені об'єднаними територіальними громадами, сільськими, селищними, міськими та районними радами, а також проекти, розроблені та подані спільно кількома територіальними громадами.

Організаційне забезпечення Конкурсу здійснюється:

- Конкурсною радою (оголошення Конкурсу, затвердження щорічних умов Конкурсу, прийняття рішення щодо визначення переможців Конкурсу)

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

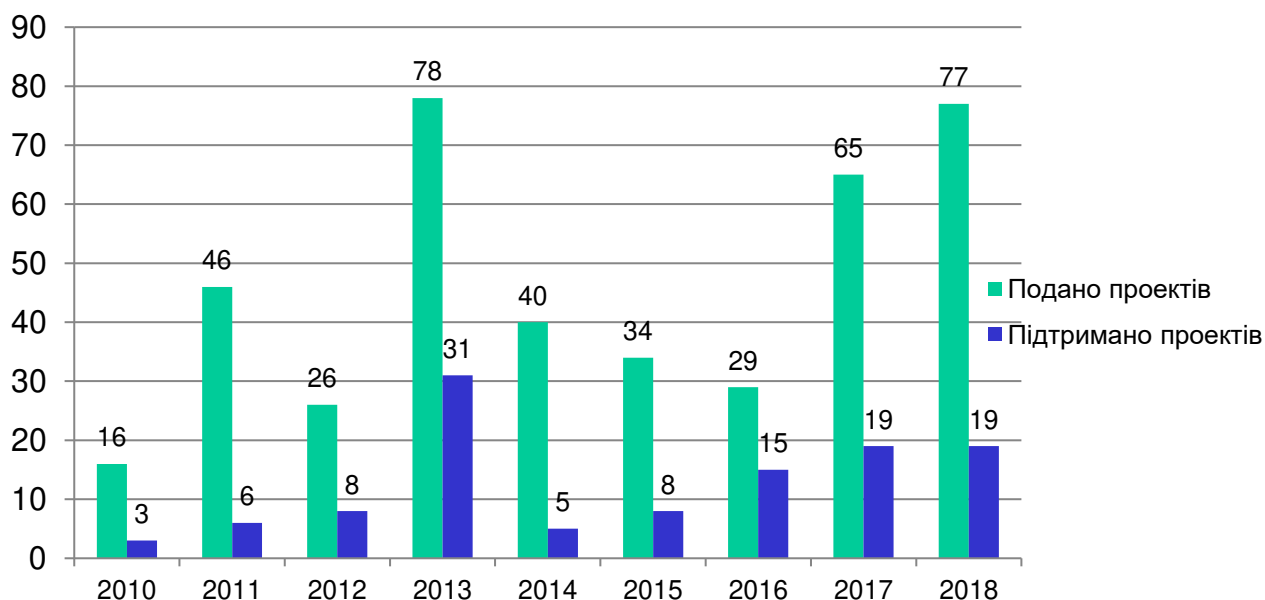
- Дирекцією Конкурсу – департаментом економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації (укладання угод з громадами-переможцями Конкурсу, з Виконавчим адміністратором Конкурсу, фінансування Конкурсу)
- Виконавчим адміністратором Конкурсу – громадською організацією «Волинський ресурсний центр» (інформаційний супровід Конкурсу, навчання та консультативний супровід громад-учасників Конкурсу, експертиза поданих проектних заявок, моніторинг ефективності впровадження проектів-переможців Конкурсу).

Від початку дії Конкурсу кілька разів відбувалася зміна пріоритетних напрямків та умов фінансування. Усі зміни відбувалися за узгодженням з Конкурсною радою.

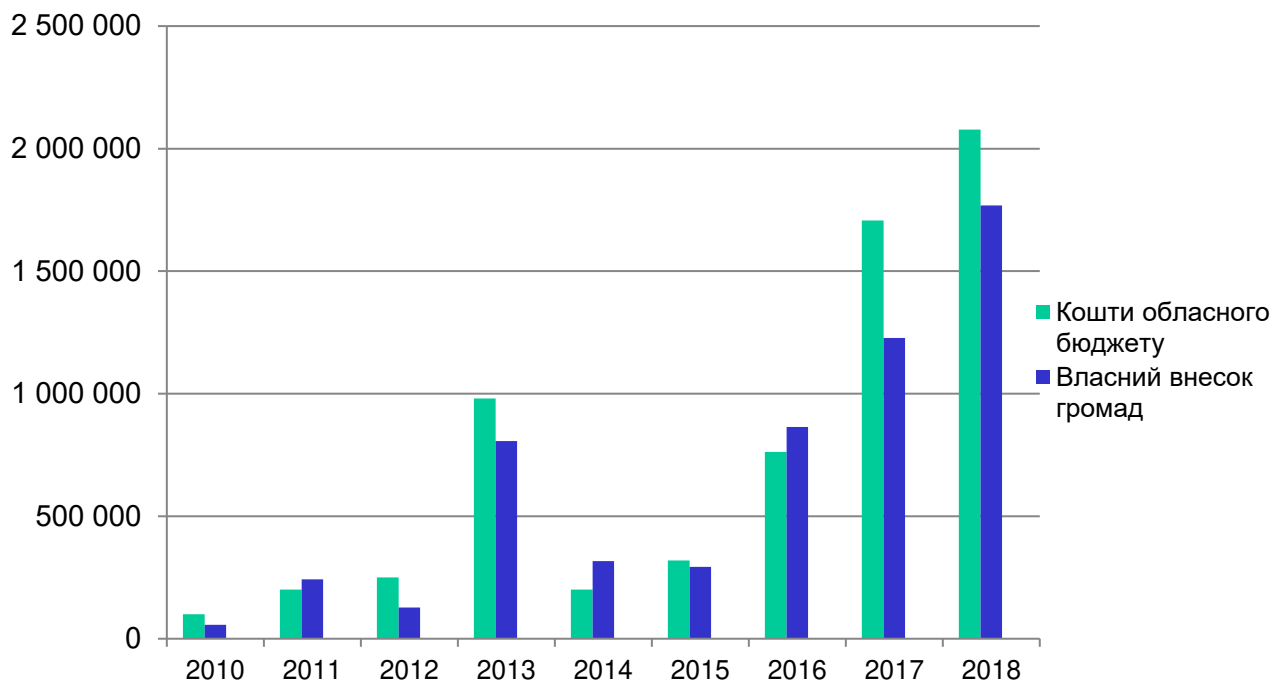
За період 2010-2018 рр. у рамках Конкурсу територіальними громадами області реалізовано 114 проектів загальною вартістю понад 16 млн. грн., з яких співфінансування з обласного бюджету складає 6,7 млн. грн. Середній рівень співфінансування складає 42% від загальної вартості проекту.

З офіційною інформацією щодо Конкурсу можна ознайомитись на веб-сайтах Рівненської обласної державної адміністрації www.rv.gov.ua та Рівненської обласної ради: www.oblrada.rv.ua.

Кількість проектів у рамках Конкурсу:

Фінансування проектів у рамках Конкурсу:

Пріоритетні напрями Конкурсу:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Розвиток підприємництва.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Енерго- та ресурсозбереження.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Розвиток транскордонного співробітництва.	X									
Розвиток туристичної діяльності.	X	X	X	X	X				X	X
Удосконалення механізмів охорони довкілля.	X	X	X	X	X					
Організація ефективної системи надання соціальних послуг населенню.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Реформування житлово-комунального господарства.						X				
Удосконалення системи благоустрою населених пунктів.						X				
Співробітництво громад										X

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

IV. Методика оцінки ефективності Конкурсу

Під час вступного семінару українськими та польськими експертами проекту в березні 2019 року була розроблена концепція дослідження з оцінки ефективності Рівненського обласного щорічного конкурсу проектів розвитку територіальних громад (далі – Конкурс). Визначено два основні напрямки дослідження, а у рамках кожного напрямку – перелік запитань, відповіді на які належало знайти у процесі оцінки ефективності Конкурсу:

1. Вплив конкурсу на здатність громад залучати додаткові зовнішні кошти.
  - Чи вплинув Конкурс на залучення мешканців громади до генерування проектних ідей та їх якість?,
  - Чи збільшилася спроможність громад-учасників Конкурсу готувати і реалізувати проекти (чи є сталим кадровий склад проектних менеджерів; чи вони підвищують свою кваліфікацію; чи готують кращі проекти; чи спроможні подавати заявки на інші конкурси)?
  - Які є бар'єри для подання хороших проектів (чи ідентифіковані бар'єри, як можна їх подолати)?
  - Чи збільшується у заявників відчуття відповідальності за розвиток громад?
  - Які зовнішні чинники можуть впливати на спроможність подавати проектні заявки?
2. Оцінка заявниками способу проведення процедур Конкурсу.
  - Який рівень поінформованості заявників про процедури Конкурсу (інформаційний супровід Конкурсу, навчання, консультативна підтримка)?
  - Як заявники оцінюють зрозумілість аплікаційної форми Конкурсу?
  - Як заявники оцінюють процедуру відбору переможців Конкурсу (чи знають як визначаються переможці, чи вважають справедливим визначення переможців)
  - Як заявники оцінюють процес впровадження проектів (чи складні процедури звітування, процедури роботи із сайтом, процедури підтвердження власного внеску, інформаційний супровід на етапі впровадження)?
  - Як заявники оцінюють діяльність установ-партнерів, які забезпечують проведення Конкурсу – ВРЦ, Департамент Економіки, Обласна рада, Конкурсна рада?

Для оцінки ефективності Конкурсу були обрані наступні критерії:

1. Чи Конкурс вирішує проблеми задля впливу на вирішення яких він створювався?
2. Яким є вплив Конкурсу на досягнення цілей, заради яких він створювався?
3. Чи правила Конкурсу створюють конкурентні умови для громад-учасників?
4. Чи є сталими наслідки Конкурсу? Чи набувається учасниками проектна спроможність (потенціал) до розробки інших проектів і пошуку позабюджетного фінансування?

Для проведення дослідження були визначені наступні методи:

- Інтерв'ю з представниками громад-переможців та з членами Конкурсної ради,
- Онлайн-анкетування представників територіальних громад,
- Аналіз документів Конкурсу.

Далі наведений короткий опис цих методів.

Аналіз документів Конкурсу

Для розуміння динаміки змін умов Конкурсу експертами проекту були проаналізовані:

- рішення Рівненської обласної ради, на основі якого відбувається Конкурс,
- щорічні оголошення Конкурсів за весь період дії бюджетної програми,
- протоколи засідань Конкурсної ради,
- звіти про виконання проектів.

Завдяки проведеному аналізу документів Конкурсу був розроблений інструментарій анкетування органів місцевого самоврядування регіону, а також для проведення інтерв'ю з громадами-переможцями Конкурсу.

Анкетування представників територіальних громад Рівненщини

Для проведення анкетування був сформований перелік 372 адрес електронної пошти усіх органів місцевого самоврядування базового рівня. Джерело даних – веб-сайт Рівненської обласної ради <http://oblrada.rv.ua/>

Анкета включала запитання, об'єднані в дві тематично споріднені групи:

- здатність громад залучати додаткові зовнішні кошти,
- процедура проведення Конкурсу.

Зі змістом анкети можна ознайомитися в Додатку 1. Анкета була анонімною та не дозволяла відстежувати електронні адреси осіб, які її заповнювали.

Статистика анкетування:

- 372 електронні листи з посиланням на анкету були розіслані для органів місцевого самоврядування базового рівня Рівненщини;
- 110 одержувачів відкрили листи та ознайомилися з їх змістом (згідно даних системи розсилки листів);
- 52 заповнені анкети.

Таким чином, анкету заповнили понад 47% від загального числа представників органів місцевого самоврядування, які отримали інформацію про опитування.

Інтерв'ю з представниками громад-переможців та з членами Конкурсної ради

Інтерв'ю проводилися в шести вибраних органах місцевого самоврядування:

- громада, яка тричі перемагала в Конкурсі,
- громада, яка двічі перемагала в Конкурсі (2015/2016),
- громада, яка двічі перемагала в Конкурсі (2015/2017),
- громада, яка двічі перемагала в Конкурсі (2016/2017),
- громада, яка перемогла в конкурсі один раз (2016),
- громада, яка перемогла в конкурсі один раз (2017),

У кожній з вище перелічених громад були проведені інтерв'ю з:

- керівником органу місцевого самоврядування,
- керівником проекту / проектним менеджером,
- представником громади / бенефіціаром проекту.

Крім того, були проведені інтерв'ю з трьома представниками Конкурсної ради.

Інтерв'ю були проведені в квітні-травні 2019 року. Для кожної групи учасників інтерв'ю були розроблені окремі опитувальники.

Керівників органу місцевого самоврядування та керівників проекту інтерв'юери просили розповісти про:

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

- процес генерування ідей та підготовки проекту,
- здатність громад залучати додаткові зовнішні кошти,
- процедуру проведення Конкурсу,
- процедуру визначення переможців Конкурсу,
- процедуру звітування по проекту.

Представників громади/бенефіціарів інтерв'юери просили розповісти про:

- ефект реалізованого проекту,
- рішень залучення мешканців до процесу підготовки та реалізації проекту,
- готовність підтримувати майбутні проекти в громаді.

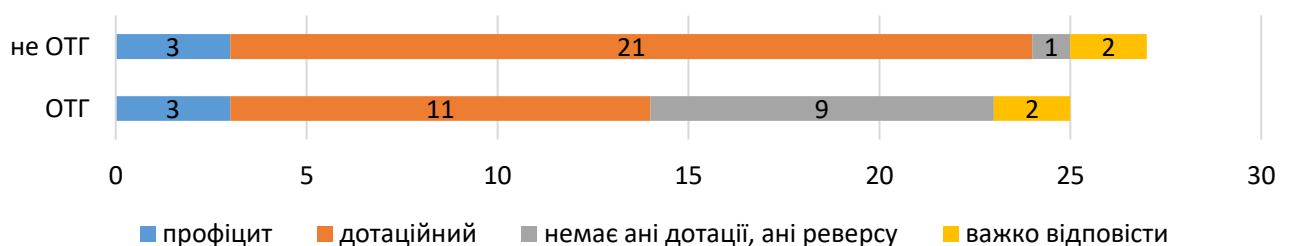
Представників Конкурсної ради інтерв'юери просили розповісти про:

- можливості які Конкурс створює для громад,
- процедуру проведення Конкурсу,
- процедуру визначення переможців Конкурсу.

V. Результати проведених досліджень

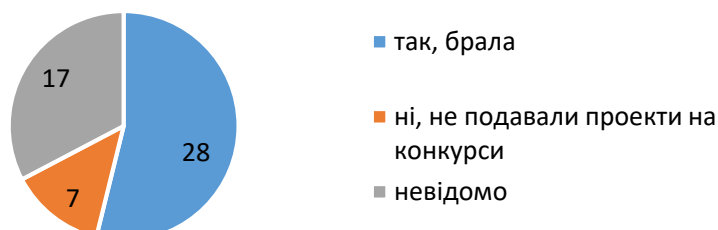
Характеристика громад-учасників анкетування

У результаті анкетування були отримані відповіді від 52 органів місцевого самоврядування Рівненської області. Близько половини респондентів є представниками об'єднаних територіальних громад. Більшість органів місцевого самоврядування, які заповнили анкету, мають дотаційні місцеві бюджети.

Серед 52 осіб, які заповнили анкету, 35 безпосередньо займаються питаннями підготовки проектів, що складає 67% від загального числа респондентів.

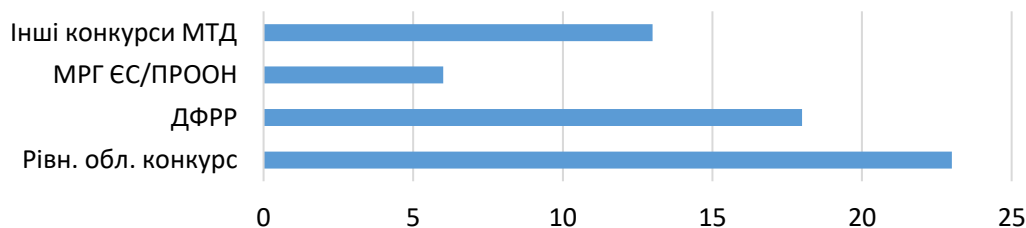
Не всі органи місцевого самоврядування, які заповнили анкету, мають практичний досвід роботи з проектами. Зокрема, відповіді на запитання «Чи брала громада участь у конкурсах у 2015-2018 роках?» розподілилися наступним чином:

Серед семи громад, які не подавали проектів на конкурси, п'ять не вказали причин, а двоє зазначили, що такою причиною є відсутність власного співфінансування для проектів.

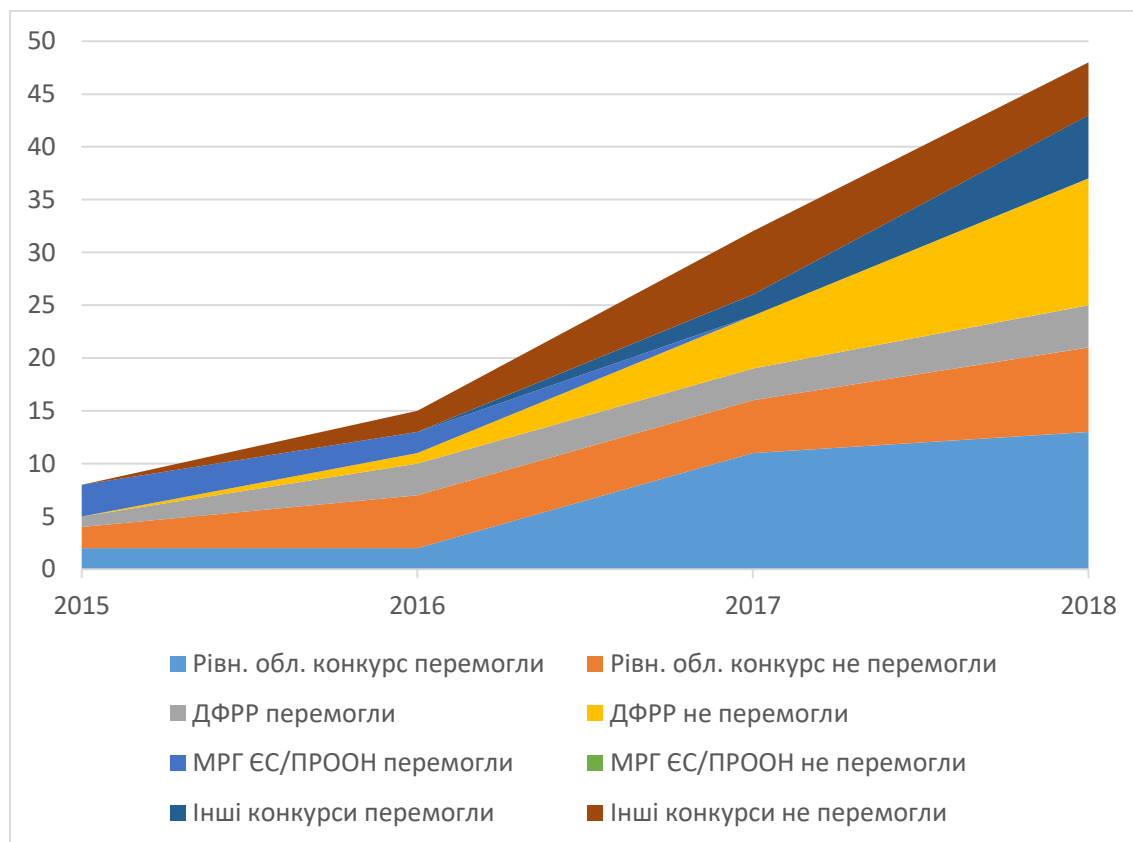
Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

Наступна діаграма відображає перелік конкурсів, у яких громади-респонденти брали участь у 2015-2018 рр. 44% від загального числа опитаних зазначили, що їх громада була учасником Рівненського обласного конкурсу проектів.

Здатність залучати додаткові зовнішні кошти

Відповіді респондентів стосовно результатів участі в різних конкурсах вказують на дуже суттєвий (понад 600%) ріст проектної активності упродовж останніх 3 років. І це з урахуванням того факту, що Програма ЄС-ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» завершилася у 2016 році. Загалом, структура проектної активності респондентів демонструє добру диверсифікацію джерел фінансування місцевих ініціатив. Серед опитаних громад обласний Конкурс, порівняно з іншими джерелами фінансування, займає найбільшу частку, як в структурі всіх поданих проектів, так і у структурі проектів-переможців. Така ситуація спостерігається щорічно в період 2015-2018 рр. Підтвердженням цих тенденцій є діаграма, у якій відображена результативність участі громад-респондентів у різних конкурсах, які були доступними на той час.

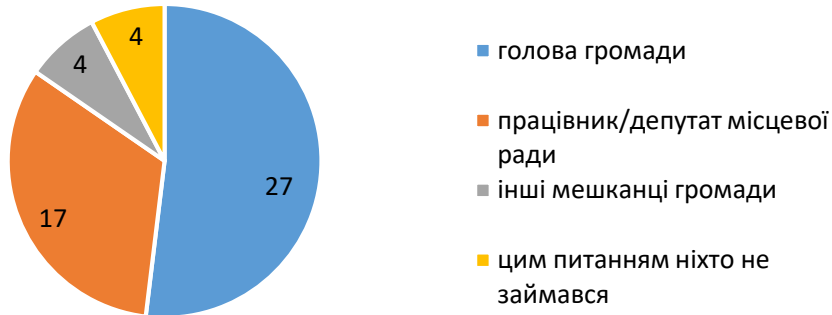
Здатність залучати мешканців до проектної діяльності

Залучення мешканців громади до проектної діяльності є важливим фактором місцевого розвитку, оскільки дозволяє:

- більш ефективно визначати місцеві пріоритети,
- диверсифікувати джерела ресурсного забезпечення проектів,
- формувати в мешканців відповідальне ставлення до суспільних благ.

У рамках дослідження для оцінки стану залучення мешканців до проектної діяльності було проаналізовано відповіді на кілька наступних запитань:

Хто у громаді найчастіше генерує ідеї проекту?

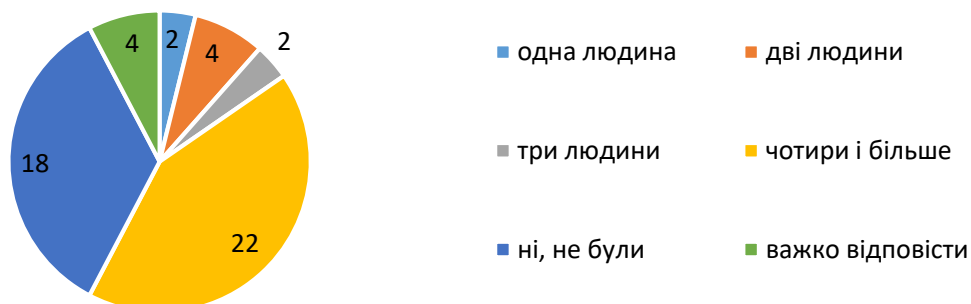
Відповіді, отримані шляхом анкетування, цілком корелюються з результатами проведених інтерв'ю та підтверджують, що генерування ідей проекту найчастіше здійснюється міським/сільським/селищним головою, адже він має найбільше повноважень та знань у сфері поточного управління справами громади.

Разом з цим, варто зазначити, що у майже 8% анкетованих громад генераторами проектних ідей є мешканці, що не мають стосунку до органу місцевого самоврядування.

Під час інтерв'ю було з'ясовано, що першочерговим мотивом для вибору ідеї проекту є бажання вирішити місцеву проблему, другорядним – бажання запровадити в громаді інновацію.

Майже кожен п'ятий учасник інтерв'ю (представники громад-переможців) повідомили, що збільшення кількості проектів які подаються на конкурс спонукає писати інноваційні, цікаві проекти і відмовитись від «традиційних» проектів (вуличне освітлення, заміна вікон, становлення дитячих майданчиків).

Чи були залучені до підготовки заявки інші мешканці громади, окрім представників органу місцевого самоврядування?

Кількісні результати відповіді на це запитання анкети співпадають з відповідями представників громад під час проведення особистих інтерв'ю. В переважній більшості опитаних громад підготовкою проектів займаються представники органів місцевого самоврядування та за потреби залучаються фахівці з окремих питань відповідно до тематики проекту. Наприклад, в підготовці проекту по встановленню вуличних тренажерів брав участь вчитель фізичної культури, а у підготовці проекту по встановленню сонячних колекторів – місцевий експерт з енергозбереження.

Всі респонденти під час проведення інтерв'ю вказали, що залучають мешканців громади до реалізації проекту, зокрема, для надання:

- допомоги у виконанні робіт,
- фінансової допомоги,
- консультацій, фахової інформаційної підтримки.

Наступні цитати з інтерв'ю можуть продемонструвати приклади участі мешканців у процесі впровадження проектів:

- «Мешканці були залучені до написання проекту. В будь якому проекті має бути співфінансування, і мешканці долучаються співфінансуванням і також мають виконати певний об'єм роботи. Коли робили ремонт стадіону то збирали по 50-100 грн.»
- «На добровільних засадах, повирізали аварійні дерева, поставили вуличні тренажери, садили клумби, садили дерева, лавочки встановлювали»
- «Надавали консультації під час реалізації проекту та готували інформаційні матеріали»
- «Виконували ремонтні роботи, організували і проводили заходи в бібліотеці».

Наявність проектних менеджерів

Під час анкетування респонденти зазначили, що у більшості (81%) громад наявні фахівці, які можуть самі підготувати проектну заявку та супроводжувати реалізацію проекту:

Під час проведення інтерв'ю було з'ясовано досвід роботи з проектами у громадах-респондентах:

- 0-3 роки – 2 відповіді
- 3-5 років – 7 відповідей
- 5-7 років – 6 відповідей
- понад 7 років – 4 відповіді

При цьому три респонденти зазначили, що нових людей в сфері проектного менеджменту в їх громаді не з'явилося. Всі інші повідомили, що до реалізації проектів залучаються нові люди. Цитати:

- «По мірі реалізації проектів долучаються. З 2018 року долучилась молодь, підлітки, педагоги».

- «Це залежить від проекту, якщо це стосується галузі освіти – приєднуються освітяни, якщо це галузі медицини - приєднуються медики, але основним є проектний менеджер».

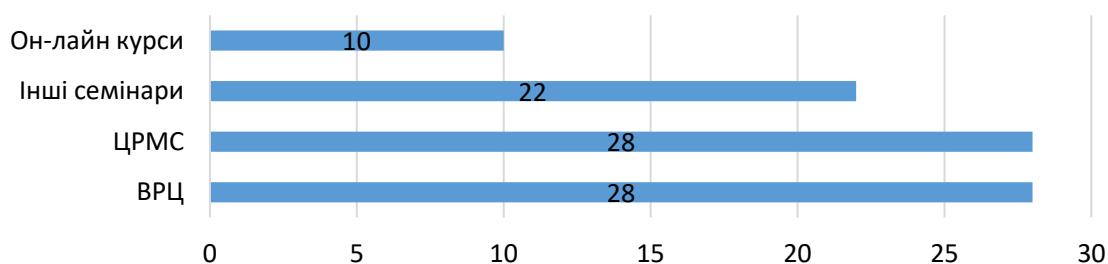
Відповідаючи на це запитання респонденти брали до уваги не лише проекти Рівненського обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад, а й інших конкурсів також.

Під час проведення інтерв'ю представникам громад-переможців Конкурсу було задано запитання, чи їм стає простіше брати участь у Конкурсі, чи відчують що стали більш професійними. 16 з 18 респондентів повідомили, що їх фаховий рівень підготовки проектів значно підвищився, що підтверджується зростанням успішності заявок, що подаються на різні конкурси. Одна з громад за 2 роки підготувала 10 проектів, 9 з яких були підтримані. Проектних менеджер цієї громади отримала відзнаку «Кращий проектний менеджер Рівненщини».

Системна робота у проектному менеджменті

Під час інтерв'ю переважна більшість респондентів повідомили, що не рідше 1 разу на рік відвідують навчальні заходи по підготовці проектів та діляться отриманими знаннями зі своїми колегами в громаді. Під час таких навчань вони мають можливість отримати нові знання, відповіді на запитання щодо заповнення окремих елементів апікаційної форми, ознайомитись з кращими практиками проектів місцевого розвитку інших громад.

Результати анкетування демонструють відповіді респондентів на запитання «Де ви навчалися підготовці проектів?»:

Як бачимо, більшість респондентів проходили навчання на заходах, які проводили фахівці «Волинського ресурсного центру» у рамках Конкурсу, а також на заходах відокремленого підрозділу установи «Центр розвитку місцевого самоврядування». Варто зазначити, що обсяг фінансування у рамках організаційного забезпечення Конкурсу дає можливість «Волинському ресурсному центру» щорічно з 2010 року проводить по 2-3 такі одноденні навчання, у той час як «Центр розвитку місцевого самоврядування», що підтримується Програмою «U-LEAD з Європою», з 2017 року проводить по 8-10 таких навчань тривалістю кілька днів. Порівняно новим джерелом знань у сфері проектного менеджменту є он-лайн курси, якими скористалися лише 19% респондентів. Такий незначний відсоток можна пояснити тим, що безкоштовні україномовні он-лайн курси з питань управління проектами з'явилися в мережі лише 1-2 роки тому.

Більшість респондентів повідомили, що впевнені що нові знання та набутий досвід їм допомагає готувати більш якісні нові проектні заявки, і це підтверджується більш частими перемогами у різних конкурсах.

Всі респонденти повідомили, що участь в обласному Конкурсі позитивно позначилась на підготовці проектів на інші конкурси (були названі ДФРР, щорічний обласний конкурс з енергоефективності). Після участі в обласному конкурсі розвитку територіальних громад громади стали реалізовувати проекти з більшими бюджетами, стали писати і реалізовувати «м'які проекти».

Проект співфінансується Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

Цитати:

- «Звісно, обласний конкурс допомагає. Створюється певна база проектів які можна використати в майбутньому для написання інших проектів, розвивається шлях від ідеї до реалізації проекту».
- «Участь в конкурсі дала розуміння як пишеться проект, що вимагається від проекту і як він реалізується. Тепер кожне рішення про виділення власних коштів розглядаємо з точки зору отриманих результатів»
- «Проекти стали більш продуманими, більш правильно складаємо графіки реалізації, більше враховуємо ризики і продумуємо шляхи їх уникнення, більш креативні ідеї виникають».
- «Ті помилки, які ми допускали ми вже їх не допускаємо. Ми намагаємося, щоб кожен проект містив все цікавіші завдання і вирішення більших потреб суспільства. Тому кожен проект відрізняється, він по-перше удосконалюється, він має бути цікавим, щоб перемогти у конкурсі».

Представники громад-переможців Конкурсу під час проведення інтерв'ю повідомили, що спосіб підготовки проектів значно спростився завдяки використанню сучасних засобів комунікації (інтернет, мобільний телефон). Можна оперативно отримати консультацію, поцікавитись досвідом інших колег, у т.ч. партнерів з Польщі. Завдяки попередньому проектному досвіду та залученню до підготовки проектів мешканців громади значно скоротився час на підготовку. Цитати:

- «Це як абетка. Спочатку просто вчиш букви, а потім вже і читати можна. Так і проект. Це клопітка робота. Спочатку було важко. Але коли я побувала на тренінгах, консультаціях, навчаннях, то вже є відповідні знання щодо написання проектів».
- «Так. Ми здатні підготувати проект швидше, в стислі терміни, бо напрацьований алгоритм. Це все спрощує і організаційно навіть цю справу. Дуже добре що щороку перед стартом нового етапу подання проектів ВРЦ організовує навчальний семінар».

Всі учасники навчальних та інформаційних заходів вказали, що завдяки Конкурсу отримали можливість обміну досвідом з іншими громадами. До однієї з громад за консультаціями звертались колеги з Донецької області.

Досвід обласного Конкурсу використаний однією з громад як модель для створення власного конкурсу підтримки місцевих ініціатив і бюджету участі.

Оцінка заявниками навчальної та інформаційної підтримки Конкурсу

Під час інтерв'ю з представниками громад-переможців вдалося з'ясувати, що найбільш поширеними джерелами отримання інформації про Конкурс є (у порядку зменшення кількості відповідей):

- сайт Рівненської обласної адміністрації,
- сайт Волинського ресурсного центру,
- сайт Рівненської обласної ради,
- розсилки на ел. пошту,
- публікації в ЗМІ.

Під час анкетування респонденти наступним чином оцінили навчальну та консультаційну підтримку в рамках Конкурсу:

Також респонденти зазначили, чи була їм корисною інформація на сайті Конкурсу <http://konkurs.vrc.rv.ua/>

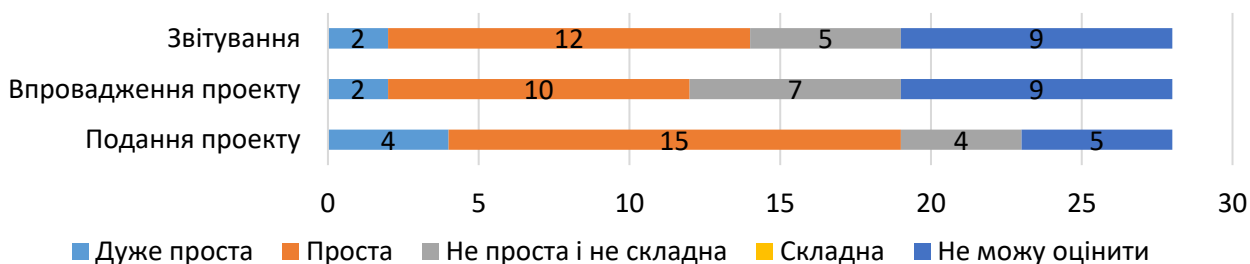

Аналізуючи відповіді на запитання щодо організаційного забезпечення можна зробити висновки, що інформація про процедуру проведення Конкурсу є доступною, вичерпною і поширюється через різні джерела.

Разом з цим, у громадах, де були реалізовані проекти у рамках Конкурсу, частина опитаних мешканців не пам'ятають з яких джерел надійшли кошти. Таким чином, варто посилити інформаційну ідентифікацію об'єктів, які були створені/відремонтовані у рамках Конкурсу.

Оцінка заявниками процедур проведення Конкурсу

Під час анкетування респонденти наступним чином оцінили складність процедур Конкурсу:

Під час проведених інтерв'ю з громадами-переможцями Конкурсу більшість з них повідомили, що аплікаційна форма зрозуміла і не потребує змін. Цитата: «Дуже зручна і зрозуміла навіть для не фахівців».

На етапі виконання проектів у рамках Конкурсу респондентам найбільше клопотів (близько третини відповідей) завдавали дотримання процедур казначейства та збільшення цін на товари та послуги (також близько третини відповідей). У випадку впровадження проектів, які передбачають проведення ремонтно-будівельних робіт, отримання дозвільних документів

(проектно-кошторисної документації, локального кошторису, експертиза) може тривати від одного до декількох місяців та впливати на термін виконання проекту.

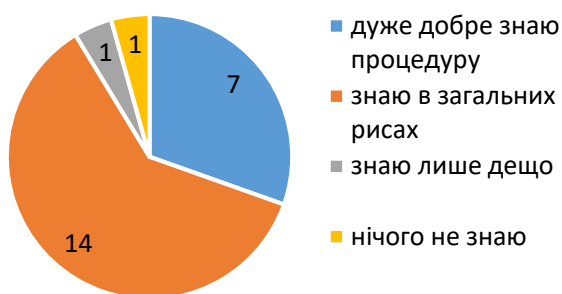
Під час звітування про виконаний проект у жодного з респондентів труднощів не виникало. На їх думку, змінювати процедуру супроводу та звітування не потрібно. Цитати:

- «Звітування можна залишити так як є нічого добавляти і покращувати не потрібно. Супровід проводиться постійно від початку оголошення конкурсу до завершення реалізації проекту, це і тренінги і постійні консультації, покращувати нічого не потрібно»
- «На мій погляд усе в нормі. Щодо звітності і супроводу проекту я отримувала на свої запитання зрозумілі для мене професійні відповіді. Особлива подяка Рівненській обласній раді та команді Волинського ресурсного центру за консультації, професійні поради, доброзичливе ставлення».

Оцінка заявниками об'єктивності визначення переможців Конкурсу

Під час інтерв'ю з громадами-переможцями Конкурсу були отримані більшість відповідей про те, що процедура визначення переможців є цілком об'єктивною. Але зважаючи на статус громад-респондентів інтерв'ю, для більш неупередженої відповіді на це запитання краще все ж проаналізувати результати анонімного анкетування громад Рівненщини:

Чи Вам відома процедура визначення переможців обласного Конкурсу?

Чи Ви вважаєте об'єктивною процедуру визначення переможців обласного Конкурсу?

Крім того, під час анкетування респондентам було запропоновано надати свої пропозиції стосовно можливостей підвищити об'єктивність визначення переможців Конкурсу. Ці пропозиції були обговорені та прокоментовані під час презентації результатів дослідження для членів Конкурсної ради 21 червня 2019 року:

Пропозиції представників громад-учасників анкетування	Коментарі
Додатково запуснути онлайн-ресурс голосування за окремий проект у соціальних мережах	Пропозиція буде розглянута на найближчому засіданні Конкурсної ради
Змінити правила формування конкурсної комісії	Пропозиція не дає достатньо розуміння, якими мають бути зміни
Публікація відкритого списку заявок, що подані на конкурс, а після визначення результатів поширення рейтингової таблиці	Пропозиція буде розглянута на найближчому засіданні Конкурсної ради
Прислухатись до оцінки експертів	При визначенні переможців члени Конкурсної ради використовують рейтинг проектів, сформований за результатами експертних оцінок

Остаточне засідання по затвердженню проектів на фінансування зробити в он лайн режимі	Пропозиція буде розглянута на найближчому засіданні Конкурсної ради
Змістити термін подачі проектів на кінець лютого щоб результати конкурсу були відомі раніше і була можливість реалізувати проект до кінця року	Пропозиція буде розглянута на найближчому засіданні Конкурсної ради
Запровадити систему онлайн подачі проектів	Пропозиція може бути реалізованою лише за умови залучення додаткових ресурсів на модернізацію веб-модуля Конкурсу
Оцінки експертів оприлюднювати	Частково виконано при відборі переможців Конкурсу в 2019 році – результати оцінки експертами розіслано всім членам Конкурсної ради
Процедура є об'єктивною, на даний час міняти нічого не потрібно	-

VI. Додаток

Анкета опитування представників територіальних громад

З 2010 року в Рівненській області проводиться обласний конкурс проектів розвитку місцевого самоврядування. Організатори конкурсу: Департамент економіки Рівненської ОДА та ГО Волинський ресурсний центр зацікавлені зробити даний конкурс максимально прозорим, об'єктивним та зручним для заявників (учасників конкурсу). Для цього просимо Вас знайти 10 хвилин та заповнити цю анкету. Опитування є анонімним.

З результатами анкетування можна буде ознайомитись на сайті Волинського ресурсного центру <http://vrc.rv.ua/> у липні 2019 року, або ми їх надішлемо на Вашу електронну пошту.

A1. Чи входить підготовка проектів до ваших функціональних обов'язків:

- так
- ні, я цим не займаюся.

A2. Чи брала Ваша громада участь у конкурсах на отримання позабюджетного фінансування у 2015-2018 роках?

- так, брала
- ні, не подавали проекти на конкурси
- Мені не відомо

A3. Чому не подавали проекти на конкурси?

A4. Зазначте, в яких конкурсах Ваша громада брала участь у 2015-2018 роках. Можна вибрати більше однієї відповіді.

- Рівненський обласний конкурс проектів
- Державний фонд регіонального розвитку
- Місцевий розвиток орієнтований на громаду ЄС/ПРООН
- Інші конкурси міжнародних фондів
- Не подавали проекти для будь-яких конкурсів
- Мені не відомо

A5. Чому?

A6. Вкажіть, в яких роках Ваша громада подавала проекти на Рівненський обласний конкурс.

	Ні	Подавали, але не перемогли	Так, перемогли в конкурсі
2015	☐	☐	☐
2016	☐	☐	☐
2017	☐	☐	☐
2018	☐	☐	☐

A7. Вкажіть, в яких роках Ваша громада подавала проекти на Державний фонд регіонального розвитку.

	Ні	Подавали, але не перемогли	Так, перемогли в конкурсі
2015	☐	☐	☐
2016	☐	☐	☐
2017	☐	☐	☐
2018	☐	☐	☐

A8. Вкажіть, в яких роках Ваша громада подавала проекти на конкурс Місцевий розвиток орієнтований на громаду ЄСПРООН.

	Ні	Подавали, але не перемогли	Так, перемогли в конкурсі
2015	☐	☐	☐
2016	☐	☐	☐
2017	☐	☐	☐
2018	☐	☐	☐

A9. Вкажіть, в яких роках Ваша громада подавала проекти на конкурси інших міжнародних фондів.

	Ні	Подавали, але не перемогли	Так, перемогли в конкурсі
2015	☐	☐	☐
2016	☐	☐	☐
2017	☐	☐	☐
2018	☐	☐	☐

A10. Вкажіть, як ви оцінюєте процедури Рівненського обласного конкурсу проектів (Якщо ви впроваджували проекти протягом декількох років, будь ласка, оцініть процедури останнього конкурсу):

	Дуже проста	Проста	Не проста і не складна	Складна	Дуже складна	Не може оцінити
процедуру подання проекту	☐	☐	☐	☐	☐	☐
процедуру впровадження проекту (якщо Ви впроваджували проект)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
процедуру звітування по проекту (якщо Ви впроваджували проект)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A11. Чи участь у Рівненському обласному конкурсі була Вам корисною для застосування в інших конкурсах?

Так	☐
Ні	☐
важко відповісти	☐

A12. Чи пріоритети Рівненського обласного конкурсу спонукають Вас (членів команди Вашої громади) писати більш конкурентні проекти?

Так	☐
Ні	☐
частково	☐
важко відповісти	☐

A13. Чи інформація, навчання, консультації щодо Рівненського обласного конкурсу дають Вам достатньо інформації для підготовки заявки.

Так

Ні

частково

важко відповісти.

A14. Чи можете щось порекомендувати, щодо проведення навчань та консультацій

A15. Вкажіть на скільки Вам відома процедура визначення переможців Рівненського обласного конкурсу.

дуже добре знаю цю процедуру

знаю в загальних рисах

знаю лише дещо

нічого не знаю.

A16. Вкажіть, якою мірою Ви вважаєте об'єктивною процедуру визначення переможців Рівненського обласного конкурсу:

повністю об'єктивна процедура

майже об'єктивна процедура

майже не об'єктивна

повністю не об'єктивна

важко відповісти

A17. Чи маєте ви пропозиції як можна підвищити об'єктивність визначення переможців Рівненського обласного конкурсу, щоб зробити її більш об'єктивною

A18. Вкажіть чи була корисною для Вас інформація на сайті конкурсу <http://konkurs.vgc.rv.ua/>

- знаю про цей сайт, але не користувався/лася
- інформація на сайті була корисною
- інформація на сайті не була корисною
- не знаю про цей сайт
- важко відповісти

A19. Зазначте будь-ласка, як на Вашу думку, можна покращити умови проведення конкурсу (питання стосується лише процедури, а не обсягів фінансування конкурсу)

A20. Хто у Вашій громаді найчастіше генерує ідеї проекту:

- голова громади
- працівник/депутат місцевої ради
- інші мешканці громади
- цим питанням ніхто не займався

A21. Чи були залучені до підготовки заявки інші мешканці громади, окрім представників місцевої ради.

- одна людина
- дві людини
- три людини
- чотири і більше
- ні, не були
- важко відповісти

A22. Скільки людей у Вашій громаді можуть самі підготувати проектну заявку та супроводжувати реалізацію проекту.

- одна людина
- дві
- три і більше
- цим питанням ніхто не займається

A23. Чи навчалися Ви, або хоча б хтось з членів Вашої команди підготовці проектів? Зазначте всі можливі відповіді. Зазначте всі можливі відповіді.

так

ні

важко відповісти

Інше

Інше

A24. Де Ви або члени Вашої команди навчалися підготовці проектів? Зазначте всі можливі відповіді.

на семінарах Волинського ресурсного центру

на семінарах Центру розвитку місцевого самоврядування

на семінарах інших організацій

на он-лайн курсах

Інше

Інше

A25. З якими труднощами (проблемами) Ви (члени команди Вашої громади) найчастіше зустрічаєтесь у процесі підготовки у впровадження проектів

A26. Чи є Ваша громада об'єднаною

Так

Ні

A27. Якою є Ваша громада:

сільською

міською

важко відповісти

A28. Чи бюджет Вашої громади:

дотаційний

профіцитний

немає ані дотації, ані реверсу

важко відповісти

Дякуємо за Вашу участь.